

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400310925

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
Община Радомир за 2024 г.

София, 2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Квалифицирано мнение	4
База за изразяване на квалифицирано мнение	4
Правно основание за извършване на одита	11
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет	11
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет	11
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет	12
Коригирани неправилни отчитания	13
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	14
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	16

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ЕБК	Единна бюджетна класификация
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
ЗВОПС	Закон за вътрешния одит в публичния сектор
АОС	Акт за общинска собственост
СчП	Счетоводна политика
ДСД	Други сметки и дейности
ИРМ	Изнесено работно място
МФ	Министерство на финансите
ДДС	Дирекция „Държавно съкровище“
ДМА	Дълготрайни материални активи
НДА	Нефинансови дълготрайни активи
ДА	Дълготрайни активи
СС	Счетоводен стандарт
ЗСч	Закон за счетоводството
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ОУ	Основно училище
ОбА	Общинска администрация
ПИ	Поземлен имот
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ЕООД	Еднолично дружество с ограничена отговорност
ООД	Дружество с ограничена отговорност
ИСО	Информационна система на общините
МО	Мемориален ордер
АПОС	Акт за публична общинска собственост
СЕС	Сметки за средства от Европейския съюз
ОПР	Отчет за приходите и разходите
ЗВО	Звено за вътрешен одит

ДО
Г-ЖА РАЯ НАЗАРЯН
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
51-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н КИРИЛ СТОЕВ
КМЕТ НА ОБЩИНА РАДОМИР

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет
Квалифицирано мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на Община Радомир, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2024 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че с изключение на ефекта от въпросите, описани в раздел *База за изразяване на квалифицирано мнение* от настоящия доклад, приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Община Радомир към 31 декември 2024 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на квалифицирано мнение

При одита на приложения консолидиран годишен финансов отчет Сметната палата констатира следните неправилни отчитания:

1. При извършени одитни процедури за потвърждаване на оценките на нефинансовите дълготрайни активи, признати в отчетността на Община Радомир, се установи следното:

1.1. Със Счетоводната политика на общината, в Раздел IV *Счетоводно отчитане на дълготрайните активи на бюджетната организация*, с т. т. 9 и 10, е определено при последващи оценки на НДА от общината да се прилагат едновременно:

- препоръчителния¹ подход за оценка на нефинансовите дълготрайни активи след първоначалното им признаване, като всички ДМА следва да се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната загуба от обезценка и начислената амортизация, и
- допустимия алтернативен подход,² като ако съществуващите ДМА са с очевидно нереално занижени или завишени отчетни стойности, се извършва корекция на стойностите им, а резултатът от извършената преоценка (положителна или отрицателна) се осчетоводява като надоценка или подоценка чрез сметка 7801 „Преоценки на

¹ С т. 9 от Раздел IV Счетоводно отчитане на дълготрайните активи на бюджетната организация

² С т. 10 от Раздел IV Счетоводно отчитане на дълготрайните активи на бюджетната организация

нефинансови дълготрайни активи“.

а) В СчП на общината не е определено за кои класове активи се прилага съответния подход за оценка след първоначалното признаване на НДА.

В т. 10 от Раздел IV *Счетоводно отчитане на дълготрайните активи на бюджетната организация* от СчП, изречение последно, е посочено, че Община Радомир прилага препоръчителен подход за цялата си система, включително и своите подразделения.

В рамките на бюджетното предприятие могат да се използват и двата подхода, като за даден клас активи следва да се прилага само един от тях. В системата на първостепенния разпоредител следва да се прилага унифицирана политика по тези въпроси.

б) В СчП, при прилагане на допустимия алтернативен подход неправилно е определено, че „ако съществуващите ДМА са с очевидно нереално занижени или завишени отчетни стойности, се извършва корекция на стойностите им, а резултатът от извършената преоценка (положителна или отрицателна) се осчетоводява като надоценка или подоценка чрез сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“. С т. 16. 21 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ е указано „до края на 2005 г. бюджетните предприятия следва да извършат преглед на съществуващите счетоводни оценки на ДМА и да коригират стойността им в случаите на очевидно нереално занижени или завишени отчетни стойности, по които в момента се водят тези активи. Извършената корекция да се осчетоводи като преоценка по съответните сметки от група 78.“ Указанията, дадени от министъра на финансите с т. 16.21 от ДДС № 20 от 2004 г., следва да се приложат еднократно за 2005 г., но не са неприложими след този период.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16.23 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т.т. 7.1 и 7.2 от СС 16 Дълготрайни материални активи.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 61 от ДДС № 20 от 2004 г., първостепенните разпоредители да осигурят необходимите предпоставки за прилагането на указанията на МФ, както и да организират процеса по разработване и съгласуване на унифицирана счетоводна политика в рамките на цялата си система от подведомствени разпоредители. Препоръчителният подход за оценка на нефинансовите дълготрайни активи, след първоначалното им признаване, се прилага, като всички ДМА следва да се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната загуба от обезценка и начислената амортизация.

1.2. От Община Радомир не са коригирани следните неправилни отчитания, установени при извършени финансов одити на ГФО за 2021 г., 2022 г. и 2023 г.:

а) При извършения финансов одит на ГФО на Община Радомир за 2021 г. е установено, че в ОБА и в 16 от общо 17 ВРБ (с изключение на ОУ „Христо Ботев“ с. Гълъбник - Община Радомир), извършеният преглед за обезценка на активите към 31.12.2021 г. е в несъответствие с указанията на МФ. Със заповедта е определено да се извърши преглед за преоценка и обезценка на наличните активи, като в протокола за резултатите от извършения преглед, от назначената със заповедта комисия е посочено, че:

- балансовата стойност на всички активи, включително и на неамортизируемите, е равна на пазарната цена на същите активи;

- определеният от комисията коефициент за преоценка на всички активи в ОБА - гр. Радомир е равен на 1.

На одитния екип не са предоставени документи за извършени анализи/проучвания за определяне на текущата възстановима стойност на сходни активи, с подобен потенциал и оставащ срок на годност, които да послужат за основание на направения

извод.

б) Към 31.12.2022 г., на основание издадена заповед на кмета на общината № 944 от 28.11.2022 г. е назначена комисия, която да извърши преглед за преоценка и обезценка на наличните активи в Община Радомир към 31.12.2022 г.

В протокол на определената със заповедта комисия от 13.01.2023 г. е посочено, че след направен анализ и проверка на наличните ДМА, „балансовата стойност на всички активи, включително и неамортизируемите такива, е равна на пазарната цена на същите активи“, като отново е определен „коэффициент за преоценка на всички активи в ОБА Радомир, равен на 1“.

На одитния екип не са предоставени документи за извършени анализи/проучвания за определяне на текущата възстановима стойност на сходни активи, с подобен потенциал и оставащ срок на годност, които да послужат за основание на направените изводи, поради което одитният екип счита, че протокола е попълнен формално и не позволява да бъдат потвърдени салдата на съответните сметки, по които са признати ДА, подлежащи на периодичен преглед за обезценка/преоценка.

Обезценката на активите би трябвало да се извършва по общия ред, регламентиран в указанията на министъра на финансите, дадени с ДДС № 20 от 2004 г., ДДС № 05 от 2016 г. и ДДС № 07 от 2017 г., при изпълнение на възприетите подходи и процедури в утвърдената счетоводна политика на общината.

Не са изпълнени заповедите на кмета на общината. Протоколите са попълнени формално, като на одитния екип не са предоставени документи за извършени анализи/проучвания за определяне на текущата възстановима стойност на НДА.

в) Съгласно Заповед № 887 от 06.10.2023 г. е разработена Методология за определяне на пазарна стойност на активи, собственост на Община Радомир. При коригиране на ГФО на Община Радомир за 2022 г. е извършена преглед за преоценка на 210 броя преактувани имоти - общинска собственост, неправилно признати по данъчна оценка, на стойност 383 615 лв., в четири землища (Копаница, Дрен, Драгомирово и Чуковец). През същия период са признати 148 броя новоактувани през 2022 г. имоти - общинска собственост, по справедлива стойност, в общ размер на 1 421 896 лв.

През 2023 г. е определена справедлива стойност на 75 броя преактувани имоти-общинска собственост (земи), неправилно признати по данъчна оценка, вместо по справедлива стойност в размер на 471 963 лв. Новоактувани през 2023 г. имоти, 154 броя (земи), са оценени и признати по справедлива стойност, в размер на 576 543 лв.

За останалите 2 689 броя активи - земи, гори и трайни насаждения, признати в отчетността на общината към 31.12.2023 г., на стойност 15 822 285 лв., не е извършен преглед, съгласно действащата Методология за определяне на пазарна стойност на активи, собственост на Община Радомир.³

г) Към 31.12.2023 г., на НДА, признати в отчетността на Община Радомир, не е извършен преглед за обезценка, въпреки наличието на основания за това.

Към 31.12.2023 г. не е извършен преглед за обезценка на НДА, на обща стойност 58 879 050 лв.^{4, 5}

Съгласно раздел IV Счетоводно отчитане на дълготрайните активи в бюджетната организация, т. 9 Обезценка на ДМА от Счетоводната политика на Община Радомир (утвърдена със Заповед № 912 от 08.12.2021 г.) е регламентирано, че най-малко веднъж

³ Одитно доказателство № 04 от Одитен доклад № 0400310724

⁴ Одитно доказателство № 03 от Одитен доклад № 0400310724

⁵ По шифър 0011 Сгради – 17 512 548 лв.; шифър 0012 Компютри, транспортни средства, оборудване – 1 804 356 лв.; шифър 0013 Стопански инвентар и други ДМА – 369 587 лв.; шифър 0015 Инфраструктурни обекти – 14 618 465 лв. и шифър 0017 Земи, гори и трайни насаждения – 24 574 094 лв. от Одитен доклад № 0400310724

на три години се извършва преглед за обезценка на НДА.

По време на заключителното обсъждане на установените неправилни отчитания, от ръководството на общината е получено становище, че ще бъдат извършени корекции през 2024 г.⁶

1.3. При извършения финансов одит на ГФО на Община Радомир за 2024 г. е установено, че:

а) извършен е частичен преглед за преоценка, като са преоценени само два апартамента, от всички балансово признати в Община Радомир ДМА към 31.12.2024 г.

б) извършен е частичен преглед за преоценка на поземлени имоти, собственост на Община Радомир, на 31 бр. поземлени имоти (ПИ), резултата от преоценката е признат по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка 7801 „Преоценка на нефинансови дълготрайни активи“, общо на стойност⁷ от 75 738 лв.⁸

В резултат на допуснатите несъответствия и неправилни отчитания, одитният екип не може да потвърди балансовата стойност на признатите НДА, подлежащи на периодичен преглед за обезценка към 31.12.2024 г., на обща стойност 42 667 616 лв., в т.ч. в отчетна група „Бюджет“ на стойност 27 097 928 лв., и в отчетна група ДСД на стойност 19 569 688 лв.⁹

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 и 2 от Закона за счетоводството (ЗСч) за вярно и честно представяне на финансовото и имущественото състояние във финансовите отчети, във връзка с разпоредбите на чл. 3, ал. 3 и чл. 24, ал. 1 от ЗСч относно осъществяването на текущото счетоводно отчитане на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти.

Не са спазени изискванията на т. 86 от ДДС № 7 от 2017 г., относно извършване най-малко веднъж на три години на преглед за обезценка на нефинансовите дълготрайни активи по реда на т. т. 16.24 и 36.1 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ, във връзка с раздел IV „Счетоводно отчитане на дълготрайните активи в бюджетната организация“ от Счетоводната политика на Община Радомир, относно извършване на преглед за обезценка на ДМА чрез съпоставка на балансовата стойност на ДМА с текущата им възстановима стойност.

Допуснатото несъответствие е оценено като съществено по характер.

2. При извършени одитни процедури за потвърждаване на оценката на признати НДА (земи, гори и трайни насаждения) - общинска собственост, се установи следното:

а) В ОБА Радомир, за отразяване на промяна в издадени 45 броя Актове за общинска собственост (АОС) на имоти, признати в отчетността през предходни отчетни периоди, без да е извършен анализ на активите, са съставени счетоводни записвания в отчетна група ДСД по дебита на сметка 2201 „Земи гори и трайни насаждения“, на стойност 96 455 лв., която сума е равна на разликата между отчетната стойност на активите и данъчната оценка по новите АОС.

Посочената в съответния АОС данъчна оценка може да се използва само

⁶ Одитно доказателство № 06

⁷ Одитно доказателство № 02

⁸ Одитни доказателства № 01 и 03

⁹ В отчетна група „Бюджет“ – 27 097 928 лв., в т.ч. сгради - 17 070 748 лв.; компютри и оборудване - 1 967 558 лв.; транспортни средства - 516 379 лв.; стопански инвентар – 538 428 лв.; други ДМА - 58 517 лв.; прилежащи към сгради и съоръжения земи – 6 946 298 лв.; в отчетна група ДСД - земи, гори и трайни насаждения - 19 569 688 лв.

доколкото се явява надежден индикатор за справедлива стойност на съответния актив, в противен случай, тя не би следвало да се взема предвид. В съответствие с изискванията на НСС 16 „Дълготрайни материални активи“ и дадените указания на МФ, при преактуване на съществуващи имоти, които са признати в отчетността на организацията по една и съща синтетична счетоводна сметка, следва да се съставят само съответните записвания по аналитични партии и под сметки към съответната сметка, по която е отразяван съществуващия до момента актив.

Неправилните отчитания са констатирани при финансовия одит на ГФО за 2020 г. и 2021 г., и 2023 г., и не са коригирани към 31.12.2024 г., тъй като на активите не е извършена последваща оценка за определяне на справедливата им стойност.

б) Признати през 2020 г. 77 броя новопридобити активи (поземлени имоти), са признати по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, в отчетна група ДСД, като неправилно за справедлива стойност е приета данъчната им оценка, отразена в съставените АОС, на обща стойност 132 017 лв. За новопридобитите активи не е налична документация, доказваща приемането на данъчната оценка за текуща възстановима (справедлива) стойност.

Следвало е, в съответствие със СчП на Община Радомир, при първоначалното признаване, дълготрайните активи, получени в резултат на безвъзмездна сделка, да се оценят по справедлива стойност.

Установеното неправилно отчитане е констатирано при финансовите одити на ГФО за 2020 г., 2021 г., и 2023 г., и не е коригирано към 31.12.2024 г.

в) През 2021 г., 144 броя новоактувани поземлени имоти - общинска собственост, непризнати в отчетността на общината в предходни отчетни периоди, с обща площ 5 548.232 дка, са признати в отчетна група ДСД по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ по данъчна оценка, определена към периода на съставяне на АОС, на обща стойност 568 793 лв., или средна стойност на кв. м. 0.10 лв.

На одитния екип не е предоставена информация за извършен от общината анализ, доколко данъчната оценка на активите се явява надежден индикатор за определяне на тяхната справедлива стойност, което не позволява да се потвърди избраният подход за първоначално признаване на дълготрайните активи.

Установеното неправилно отчитане не е коригирано към 31.12.2024 г.

г) При извършения финансов одит на ГФО на Община Радомир за 2020 г. е установено, че прилежаща земя към стадион е актувана първоначално през 2009 г. и преактувана през 2017 г., като към 31.12.2020 г. в баланса на Община Радомир е призната неправилно по данъчната оценка от АПОС от 2017 г., в размер на 694 116 лв., вместо по справедлива стойност.

Предвид неизвършената оценка след първоначално признаване на НДА, установеното неправилно отчитане не е коригирано и към 31.12.2024 г.^{10,11}

Данъчната оценка може да се използва само доколкото се явява надежден индикатор за справедлива стойност на съответния имот, в противен случай, тя не би следвало да се взема предвид. Съгласно чл. 26, ал. 1, т. 9 от Закона за счетоводството, оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети, се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност, или друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти.

Установените неправилни отчитания не са коригирани към 31.12.2024 г.

¹⁰ Одитно доказателство № 07 от Одитен доклад № 0400310724

¹¹ Одитно доказателство № 06

Не са спазени разпоредбите на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние на предприятието.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16.5 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 4.7., буква „б“ от СС № 16 Дълготрайни материални активи“, относно изискването стойността на балансово признатите активи в отчетността на общината, да не се различава съществено от справедливата им стойност към датата на съставяне на финансовия отчет..

Допуснатото несъответствие е оценено като съществено по характер.

3. В Община Радомир, във връзка с подписан договор между Асоциацията по ВиК – Перник с ВиК оператора „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД – гр. Перник, с обща стойност 4 223 хил. лв., в т.ч. 476 хил. лв. за Община Радомир, със срок за периода от 2016 г. до 2030 г., за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията, както и за предоставяне ВиК услуги на потребителите на територията на общините - членове на Асоциацията, сключен на основание чл. 198п от Закона за водите, в ОБА не е приложен линейния метод при признаване на приходите от правото на ползване на ВиК инфраструктура на територията на Община Радомир.

Тъй като по същество, възмездното предоставяне на право на стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК инфраструктура (включително и срещу непарична насрещна престация) от икономическа гледна точка представлява форма на концесия на тези активи, следва да се прилагат изискванията за признаване на приходи от концесии чрез използването на линейния метод, съгласно т.т. 17.6 и 17.7 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ.

Неправилното отчитане е констатирано при изпълнените финансови одити на ГФО за 2019 г., 2020 г., 2021 г., 2022 г., 2023 г. и не е коригирано към 31.12.2024 г.¹²

През 2024 г.¹³ също не е прилаган линейния метод при признаване на приходите от правото на ползване на ВиК инфраструктурата на територията на община Радомир, съгласно указанията¹⁴, дадени от МФ в т. 16.1 от Писмо № 91-00-106 от 22.02.2017 г.

Не е спазено изискването за осчетоводяването на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

Не са спазени указанията дадени от министъра на финансите с т. 16.1 от писмо с изх. № 91-00-106 от 22.02.2017 г., за отразяването в отчетността на общината на прихода от правото на ползване на ВиК инфраструктурата, което по своята същност представлява форма на концесия на тези активи и следва да се прилагат изискванията за признаване на приходи от концесии, чрез използването на линейния метод, съгласно т. 17.6 и 17.7 от ДДС № 20 от 2004 г. и т.16.2 от писмо на МФ с изх. № 91-00-106 от 22.02.2017 г., относно размера на прихода, подлежащ на признаване.

Допуснатото неправилно отчитане е оценено по характер.

4. При извършени одитни процедури за потвърждаване на признатите приходи от продажби на общински имоти се установи, че на касова основа, приходи за учредяване право на строеж по четири договора, в общ размер на 552 059 лв., са неправилно отчетени по подпараграф 40-40 „Постъпления от продажба на земя“, вместо по подпараграф

¹² Одитно доказателство № 07 от Одитен доклад № 0400310724

¹³ Одитно доказателство № 06

¹⁴ Одитно доказателство № 02

40-30 „Постъпления от продажби на нематериални дълготрайни активи“.¹⁵

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в т. 16 от ДДС № 10 от 2009 г., относно отчитане на постъпленията от продажба на право на строеж на касова основа, както и изискването за осчетоводяване на приходите по параграфи в съответствие с техния характер, съгласно ЕБК за 2024 г., утвърдена от министъра на финансите с ДДС № 09 от 2023 г.

С допуснатото неправилно отчитане е завишен показател „Продажба на земя“ и е занижен показател „Продажба на други нефинансови дълготрайни активи“ от Отчета за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства в отчетна група „Бюджет“.

5. Установени са следните случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби:

5.1. В структурата на Община Радомир е изградено звено за вътрешен одит, като са предвидени две щатни бройки (ръководител на звено за вътрешен одит и един вътрешен одитор). Към 31.12.2024 г. длъжността ръководител на звеното за вътрешен одит е заета, а длъжността за вътрешен одитор е вакантна.¹⁶

Не са спазени изискванията за минимална численост на звеното за вътрешен одит в общините, чийто бюджет надхвърля 10 млн. лв., регламентирани в чл. 14, ал. 2 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор.

5.2. Към 31.12.2024 г. в Община Радомир не е създаден одитен комитет, въпреки че попада в обхвата на чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор. Съгласно чл. 18, ал. 1 от ЗВОПС в общините с изградени звена за вътрешен одит, задължително се създават одитни комитети, които се състоят от 3 до 5 членове, включително и председател, като най-малко две трети от тях са външни за организацията лица.

Не са спазени изискванията за задължително създаване на одитен комитет в общините, в които има изградено звено за вътрешен одит, регламентирани в чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор, във връзка с чл. 21 от ЗПФ, и във връзка с § 2 от допълнителните разпоредби на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

5.3. През 2024 г. Община Радомир е една от общините, чието осреднено равнище на събираемост на данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства е под осреднената събираемост на двата данъка за всички общини, отчетена за последната година. Осредненото равнище на събираемост за двата данъка към 31.12.2024 г. в Община Радомир е 71.97 %, а отчетеното за всички общини е в размер на 76.04 % или с 4.07% по-малко.¹⁷

Не са спазени изискванията на чл. 94, ал. 3, т. 7 във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 6 от ЗПФ, осредненото равнище на събираемост за данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства е под осреднената събираемост на двата данъка за всички общини, отчетени за последната година.

¹⁵ Одитно доказателство № 5

¹⁶ Одитно доказателство № 08

¹⁷ Одитно доказателство № 10

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от Община Радомир в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на квалифицирано мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2025 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-03-109 от 01.07.2025 г. на Маргарита Николова, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.
- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключенията на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото

и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникара в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, коригирани по време на одита, и съществени недостатъци на вътрешния контрол, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Сметната палата не модифицира одитното мнение във връзка с включените в Част II на настоящия одитен доклад други констатации.

Коригирани неправилни отчитания

1. Разходи за основен ремонт, в размер на 1 695 126 лв., за инфраструктурен обект „Интегриран воден проект за град Радомир“, „Подобект - Водопроводна мрежа“, който обект е завършен към 31.12.2024 г., и за който има издадено Разрешение за ползване № 132 от 23.12.2024 г., не са капитализирани по дебита на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в кореспонденция със сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в отчетна група ДСД.¹⁸

Не са спазени разпоредбите на чл. 24, ал. 1 от Закона за счетоводството, съгласно който финансовите отчети трябва да представят вярно и честно имущественото и финансовото състояние и финансовите резултати от дейността на предприятието, паричните потоци и собствения капитал.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т.т. 18 и 19 от ДДС № 14 от 2013 г., относно капитализиране на разходите за инфраструктурни обекти в отчетна група ДСД.

2. Без извършен анализ на съдържанието на новосъздадени АОС и фактическото предназначение на активите, представляващи поземлени имоти (ПИ) с начин на трайно ползване – язовири, неправилно са съставени счетоводни записвания по сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ за три броя язовири, на обща стойност от 310 657 лв., които са балансово признати в предходни отчетни периоди в отчетна група ДСД по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“.¹⁹

Издаването на АОС за съществуващ и вече признат в отчетността на общината дълготраен актив, само по себе си не е основание за счетоводни записвания на ниво синтетична сметка от Сметкоплана на бюджетните организации (СБО). Следвало да се съставят счетоводни операции само на ниво аналитични партии и подсметки към съответната счетоводна сметка, без да се променя стойността на вече признатите активи в отчетността на общината.

Не е спазено изискването за осчетоводяването на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

¹⁸ Одитно доказателство № 09

¹⁹ Одитно доказателство № 01

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 16.23. от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т.т. 7.1 и 7.2 на СС 16 Дълготрайни материални активи, относно оценките след първоначално признаване на ДМА.

3. Разходи за основен ремонт на инфраструктурни обекти, в размер на 158 114 лв., за извършени и приети инвестиции, съгласно договор за 2024 г. с контрагент „Водоснабдяване и канализация“ ООД, град Перник, като обектът не е завършен към 31.12.2024 г., и за него не е издадено удостоверение за въвеждане в експлоатация, правилно са признати по сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ в отчетна група „Бюджет“, но не са капитализирани в отчетна група ДСД по дебита на сметка 2071 "Незавършено строителство, производство и основен ремонт" в кореспонденция със сметка 7609 "Коректив за капитализирани активи в отчетна група "Други сметки и дейности".²⁰

Не са спазени разпоредбите на чл. 24, ал. 1 от Закона за счетоводството, съгласно който финансовите отчети трябва да представят вярно и честно имущественото и финансовото състояние и финансовите резултати от дейността на предприятието, паричните потоци и собствения капитал и указанията, дадени от министъра на финансите с т.т. 18 и 19 от ДДС № 14 от 2013 г. на МФ, относно капитализиране на разходите за инфраструктурни обекти в отчетна група ДСД.

4. При попълване на оборотната ведомост, баланса и отчета за приходите и разходите по макета на МФ (BALANCE-2024-IV), не е попълнен лист Intra-Balances, в резултат на което не са елиминирани насрещните вземания и задължения между отчетни групи „Бюджет“ и СЕС, на стойност 676 230 лв., към 31.12.2024 г.²¹

Не са спазени разпоредбите на чл. 24 ал. 1 от ЗСч, относно вярното и честно представяне на имущественото и финансовото състояние и финансовите резултати от дейността на предприятието.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Контролните дейности в областта на счетоводната отчетност не обхващат всички рискове, свързани с: прегледа за обезценка/ преоценка на дълготрайните активи, на капиталовите разходи по сметка 2071 "Незавършено строителство, производство и основен ремонт" и капитализирането на активи в отчетна група ДСД, с което не са минимизирали риска от допускане на неправилни отчитания в Община Радомир, цитирани в доклада.

В подкрепа на констатациите са събрани 10 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Кюстендил, ул. „Демокрация“ № 44, ет.2, ИРМ-Кюстендил.

На основание т. 67 от писмо ДДС № 7 от 2024 г. на МФ, по време на финансовия одит са извършени корекции на Баланса и ОПР към 31.12.2024 г. на Община Радомир. Коригираният ГФО за 2024 г. е зареден в системата ИСО на МФ на 28.08.2025 г. и е представен в Сметната палата, с вход. № 07-02-514#3 от 02.09.2025 г.

²⁰ Одитно доказателство № 07

²¹ Одитно доказателство № 04

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 415 от 12.11.2025 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за Община Радомир и един за Сметната палата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Димитър Главчев)

Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Наименование	Брой страници
01	ГФО-2.17.16 - за проверка и анализ на отчитането на земите, общинска собственост - сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“, сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“, в отчетна група ДСД към 31.12.2024 г.; справка за актуваните имоти, общинска собственост; Заповед №594/08.07.2024 г. на кмета на Община Радомир; заверени копия на АОС; Методология за определяне на пазарна стойност на активите на Община Радомир; извлечения от счетоводната система; МО за корекции	79
02	ГФО-2.5.1-Въпросник за прилагане на линейния метод при признаването на приходите от правото на ползване на В и К инфраструктурата на територията на Община Радомир	1
03	ГФО-2.5.2-Въпросник за извършена преоценка/обезценка на НДА; Заповед № 146/14.02.2024 г. на кмета на Община Радомир; извлечения от счетоводната система	10
04	ГФО-2.2.2-Констативен протокол относно непопълнен лист Intra-Balances по макета на МФ (BALANCE-2024-IV)	1
05	ГФО-2.17.3 - за проверка и анализ на постъпленията от продажба на нефинансови активи отчетени по подпараграф 40-40 „Постъпления от продажба на земя“, сметка 6131 „Балансова стойност на продадени земи, гори и трайни насаждения“ и сметка 7131 „Приходи от продажби на земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група „Бюджет“.	2
06	ГФО-2.5.4-Въпросник относно предприети действия за коригиране на неправилни отчитания, констатирани при предходни одити	9
07	ГФО-2.17.15 - за проверка и анализ на капитализирането на активи по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“, сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ и сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група "Други сметки и дейности"; обяснение от главния счетоводител на Община Радомир; МО за корекция	6
08	ГФО-2.2.1-Констативен протокол относно ЗВО и наличие на Одитен комитет; заверено копие от щатното разписание	2
09	ГФО-2.17.10 - за проверка и анализ на капиталовите разходи, отчетени по сметка 2071 "Незавършено строителство, производство и основен ремонт" в отчетни групи "Бюджет" и ДСД в Община Радомир; Разрешение за ползване № ДК-07-ПК-132 от 23.12.2024 г.; Справка за салдото по сметка 2071 "Незавършено строителство, производство и основен ремонт" в	16

	отчетни групи "Бюджет" и ДСД към 31.12.2024 г.; МО за корекция	
10	ГФО-2.17.18 - за проверка относно спазване на бюджетните показатели в Община Радомир към 31.12.2024 г.	3